

Neurobiologische mechanismen van de depressie bij de ziekte van Parkinson

Gepubliceerd: 19-04-2012 Laatst bijgewerkt: 26-04-2024

Meer inzicht verkrijgen in de onderliggende mechanismen van het ontstaan van depressie bij de ziekte van Parkinson, om zo de diagnostiek en behandeling, en daarmee de kwaliteit van leven te kunnen verbeteren.

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestopt
Type aandoening	Bewegingsstoornissen (incl. parkinsonisme)
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, met invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON37738

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Depressie bij de ziekte van Parkinson

Aandoening

- Bewegingsstoornissen (incl. parkinsonisme)
- Stemmingsstoornissen en -afwijkingen NEG

Synoniemen aandoening

ziekte van Parkinson

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Radboud Universiteit Nijmegen

Overige ondersteuning: Het Internationaal Parkinson Fonds (IPF)

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Cognitie, Depressie, functionele MRI, Ziekte van Parkinson

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

We meten de fouten percentages en de hersenactiviteit met behulp van fMRI tijdens het uitvoeren van een feedback-gestuurde leertaak op de computer (leren op basis van beloning en straf).

Bovendien zullen belonings- en strafgedrevenheid worden onderzocht buiten de context van leren (na het scannen) middels 2 andere taken en zijn we geïnteresseerd in de mogelijke relatie tussen depressieve verschijnselen, beloningsgedrevenheid en de rol van genetische polymorfismen in dopaminerge genen, zoals DAT1.

Secundaire uitkomstmaten

Niet van toepassing.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Bij de ziekte van Parkinson bestaat er een tekort aan de stof dopamine in de hersenen, voornamelijk in het striatum. Dopamine niveaus zijn echter in het begin van de ziekte niet in alle hersengebieden evenveel aangetast. Het striatum bestaat ruwweg uit 2 delen, het dorsale (= bovenste) en het ventrale (= onderste) deel. Dopaminetekort in het dorsale deel veroorzaakt de motore verschijnselen van de ziekte van Parkinson. Het ventrale deel van het striatum is betrokken bij motivatie en leerprocessen op basis van feedback (straf en beloning). Bij depressie zijn deze leerprocessen gestoord. De hypothese van dit onderzoek is dat een dopaminetekort in het ventrale striatum bij patiënten met de ziekte van Parkinson depressieve klachten veroorzaakt. Bij deze patiënten zal er sprake zijn van een gestoord leren op basis van feedback, met een afwijkende hersenactiviteit in dit specifieke hersengebied vergeleken met

Parkinson patiënten zonder depressie. Met functionele MRI (fMRI) kan hersenactiviteit tijdens een bepaalde taak op niet-invasieve, maar nauwkeurige wijze gemeten worden.

Doel van het onderzoek

Meer inzicht verkrijgen in de onderliggende mechanismen van het ontstaan van depressie bij de ziekte van Parkinson, om zo de diagnostiek en behandeling, en daarmee de kwaliteit van leven te kunnen verbeteren.

Onderzoeksopzet

Het betreft een observationele studie, waarbij de deelnemers twee keer getest zullen worden met functionele Magnetic Resonance Imaging (fMRI), 1 keer ON en 1 keer OFF hun dopaminerge medicatie.

Inschatting van belasting en risico

Dit onderzoek heeft geen risico's voor de deelnemende patiënten en de gezonde deelnemers. De tijdsbelasting bestaat uit een intake van ongeveer 1 uur en 45 minuten en twee onderzoeksdagen van ongeveer 5 uur, waarvan per keer opgeteld 60 minuten concentratie op een taak en in totaal 76 minuten in de MRI scanner. Daarnaast zullen er na het experiment nog een 'switchtaak' en een 'goktaak' via een computer worden afgenomen, dit neemt in totaal ongeveer 60 minuten in beslag (inclusief oefenen) en worden er voorafgaand aan het onderzoek en na het experiment nog vragenlijsten ingevuld. Dit neemt ongeveer 20 minuten in beslag.

Contactpersonen

Publiek

Radboud Universiteit Nijmegen

Kapittelweg 29
6525 EN Nijmegen
NL

Wetenschappelijk

Radboud Universiteit Nijmegen

Kapittelweg 29
6525 EN Nijmegen

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)

65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Idiopatische ziekte van Parkinson

Leeftijd tussen de 30 en 70 jaar

Hoehn & Yahr stadium 1 - 2.5 (mild tot matig aangedaan)

ADL onafhankelijk

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Ernstige depressie op basis van de DSM-IV

Dementie

Gebruik van antidepressiva of andere psychofarmaca

Ernstige comorbiditeit (waaronder psychiatrische en neurologische comorbiditeit)

Contra-indicaties voor de MRI

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Observationeel onderzoek, met invasieve metingen

Onderzoeksmodel:	Anders
Toewijzing:	Niet-gerandomiseerd
Blindering:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Actieve controle groep
Doel:	Algemeen wetenschappelijk

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestopt
(Verwachte) startdatum:	05-11-2012
Aantal proefpersonen:	75
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	19-04-2012
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	CMO regio Arnhem-Nijmegen (Nijmegen)
Goedgekeurd WMO	
Datum:	07-06-2012
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	CMO regio Arnhem-Nijmegen (Nijmegen)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register

CCMO

ID

NL39307.091.12